

BE-A0518_111676_111783_DUT

Inventaris van het archief van de
Schepenbank en het Leenhof van Gooik
(1353-1797)/Frederik Geysen

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Fysieke kenmerken en technische vereisten.....	6
Toegangen.....	6
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	8
Archiefvormer.....	8
Naam.....	8
Geschiedenis.....	8
Bevoegdheden, activiteiten en organisatie.....	9
Gerechtigde bevoegdheden van de schepenen.....	10
Administratieve bevoegdheden van de schepenen.....	11
Bevoegdheden van het leenhof.....	13
Archief.....	14
Inhoud en structuur.....	16
Inhoud.....	16
Gerechtelijk archief van de schepensbank.....	16
Administratief archief van de schepensbank.....	17
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 21
Archief van de schepensbank van Gooik.....	21
I. Algemeen.....	21
II. Schepensbank als Gerechtelijk orgaan.....	21
A. Contentieuze rechtspraak.....	21
1. Algemeen.....	21
2. Rechtspraak in criminele zaken.....	21
3. Rechtspraak in burgerlijke zaken.....	21
7 - 10 Registers van beslagleggingen. 1688-[ca. 1795].....	21
13 - 29 Processtukken. 1643-1780.....	22
B. Willige rechtspraak.....	23
1. Bekrachtiging van akten.....	23
33 - 55 Goedenissen: registers van akten en contracten. 1628-1795.....	23
58 - 155 Goedenissen: minuten van akten en contracten. 1593-1795.....	25
2. Toezicht op het beheer van goederen door particulieren.....	31
a. Verkoop en verhuur van goederen.....	31
156 - 241 Conditioes: akten van openbare verkoping en verpachting van roerende en onroerende goederen. 1651-1795.....	31
b. Nalatenschappen en goederenbeheer van wezen.....	37
245 - 283 Stukken en dossiers betreffende het beheer van nalatenschappen. 1626-1790.....	37
III. Schepensbank als Administratief orgaan.....	39
A. Algemeen.....	39
B. Financieel beheer.....	40
1. Beheer van de inkomsten.....	40
a. Vaststelling van de belastingen.....	40
(1) Kadaster.....	40
(2) Belastingquota en repartitieschalen.....	40
289 - 295 Gebruikboeken. [ca. 1700] - 1797.....	40
296 - 302 Staten en registers van belastingobjecten. 1664-1772....	40

303 - 326 Staten van aanspraken op fiscale correcties (pretentien) ter verrekening van werkingskosten en militaire leveringen en diensten. 1704-1745.....	41
330 - 332 Ordonnanties van de Staten van Brabant betreffende de belastingen. 1722-1792.....	43
(3) Belastingkohieren.....	43
338 - 374 Zettingboeken van de beden. 1748-1795.....	43
375 - 407 Zettingboeken van de twintigste penning. 1748-1795.....	46
408 - 427 Zettingboeken van de impost op vee en meel. 1750-1793.	48
428 - 436 Zettingboeken van kwartierslasten. 1747-1790.....	49
437 - 439 Zettingboeken van de dorpslasten. 1748-1764.....	50
442 - 457 Processen verbaal van de omslag van de beden, twintigste penning en mixte lasten. 1716-1773.....	50
b. Invordering door collecteurs.....	51
462 - 472 Akten van verpachting van de ontvangerspost. 1720-1795.....	52
2. Beheer van de uitgaven.....	53
a. Militaire uitgaven.....	53
Rekeningen van militaire lasten. 1745-1761.....	53
477 - 478 Staten van leveringen en diensten. 1709-1749.....	53
b. Andere uitgaven.....	53
3. Verantwoording van het beheer.....	54
487 - 541 Rekeningen van de belastingen. [ca. 1708] -1795.....	54
C. Zorg voor het algemeen welzijn.....	58
1. Economie, gezondheid en onderhoud.....	58
2. Toezicht op het financieel beheer van de kerk, de woestijnkapel en de armentafel.....	58
549 - 556 Manualen van de inkomsten van de huisarmen en de kerkfabriek. 1652-1731.....	58
557 - 645 Armenrekeningen. 1632-1791.....	59
646 - 708 Kerkrekeningen. 1668-1791.....	64
709 - 714 Rekeningen van de Woestijnkapel. 1716-1791.....	69
715 - 720 Akten van verkoping en verpachting van goederen van de kerk, de armentafel en de Woestijnkapel. 1652-1796.....	69
Archief van het Leenhof van Gooik.....	71
I. Leenadministratie.....	71
726 - 730 Afschriften van akten van leenverheffing. 1738-1781.....	71
II. Gerechtelijke taken van het leenhof.....	71
A. Rechtspraak in geschillen.....	71
734 - 736 Gerechtelijke vooronderzoeken naar overlijdens. 1742-1793.....	72
B. Willige rechtspraak.....	72
Archief van de heer.....	73
Persoonlijk archief van de griffier.....	74
Stukken zonder verband.....	75

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Schepenbank en Leenhof Gooik

Periode:
1353-1797

Archiefbloknummer:
BE-A0518.982

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 768.00
- Omvang geïndexiseerd: 12.72 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Leuven

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Dit archief kan worden geraadpleegd volgens het leeszaalreglement van het Rijksarchief. Het archief is openbaar. De raadpleging is vrij.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

FYSIEKE KENMERKEN EN TECHNISCHE VEREISTEN

Het overgrote deel van de archiefstukken heeft een papieren drager; enkele stukken zijn op perkament geschreven. De charters bevatten soms nog waszegels op staarten. Op sommige papieren akten zijn ook lakzegels, papierzegels en papier-op-was zegels aangebracht. Deze verkeren meestal in een behoorlijke staat. Courante kenmerken zijn inktstempels op het zegelpapier en watermerken.

Op sommige bescheiden zijn duidelijke sporen van waterschade te zien. Hierdoor zijn enkele stukken bijzonder bros en moeilijk leesbaar geworden. Actieve schimmels werden nergens vastgesteld en wat verzuring betreft zijn er geen noemenswaardige problemen. Voorkomende gevallen van inktvraat leiden slechts zelden tot een verlies aan informatie. Op één van de banden met minuten van akten en contracten (inv. nr. 109) is kennelijk een opvallende fysieke ingreep gebeurd: de originele band is volledig verwijderd en vervangen door een twintigste-eeuwse kartonnen band, overtrokken met stof. Alle folio's zijn zorgvuldig aangevezeld en gelamineerd.

TOEGANGEN

Het archiefbestand "Schepengriffies Arrondissement Brussel" werd reeds op een hoog niveau ontsloten in de *Inventaris van de schepengriffies van Vlaams-Brabant arr. Brussel*.¹ Onze inventarisatie maakt deze toegang voor Gooik echter overbodig. De bijgevoegde concordans geeft de overgang van de oude naar de nieuwe nummers aan.

In het archief zelf zijn er een aantal reeksen van registers waarvan sommige over een inhoudsopgave beschikken. Zo zijn er inhoudsopgaves aanwezig in de registers van akten en contracten van 1660-1666 (inv. nr. 35), 1699-1762 (inv. nrs. 39-50) en 1769-1788 (inv. nrs. 52-54) en in de gebruikboeken van 1719 tot 1795 (inv. nr. 293-295). Voor de beslagleggingen loopt een apart register (van

1 BUNTINX W., PUT E. en VANRIE A., *Inventaris van de schepengriffies van Vlaams-Brabant* (Rijksarchief te Leuven. Toegangen in beperkte oplage, 1), Leuven, 2001, nrs. 3405-3469, 3470-3472, 8538, 9452, 9660/1-2, 9777, 10899/45, 10931/3.

1721 tot ca. 1795) (inv. nr. 8) dat gefungeerd heeft als toegang op genummerde akten.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

De schepensbank en het leenhof van Gooik.

GESCHIEDENIS

Gooik is gelegen in het westen van het vroegere hertogdom Brabant, vlakbij de grens met de graafschappen Vlaanderen en Henegouwen. Er zijn tal van vroege woonkernen te onderscheiden. De hoofdkern van het dorp (de dorpskom) is te situeren aan het bronnengebied van de Molenbeek. Hier bevonden zich onder andere de Bantcamme, waar de schepenen zetelden, het hof van de drossaard, het kasteel en het neerhof. Andere oude woongebieden zijn Oplombeek en Kwakenbeek.²

In 877 werd het bezit van het domein Gooik toegekend aan de abdij van Nijvel. Deze oudst bekende bevestiging van het bezit van Gooik gebeurde door Karel de Kale.³ Het is aan het patronaat van de abdij van Nijvel dat de kerk van Gooik haar patroonheilige, de heilige Nicolaas, dankt.⁴ Vandaar ook diens afbeelding op het zegel van de schepensbank.

Vanaf de hoge middeleeuwen bouwden heren en abdijen een eigen jurisdictie uit. Een gevolg daarvan is dat archieven van de heerlijkheid en van de plaatselijke rechtbanken (schepensbanken) vaak sterk verweven zijn. Coppens heeft het daarom over "de drie-eenheid van hoge heerlijkheid, schepensbank en dorpsbestuur". In de elfde eeuw ontstond de schepensbank van Lennik als gevolg van de opsplitsing van het rechtsgebied van de schepenen van Nijvel. In de twaalfde eeuw splitsten zich van de schepensbank van Lennik op hun beurt de volgende banken af: Gooik, Meerbeke, Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, Pamel, Strijtem, Wambeek, Machelen (Sint Geertrui), Brussel en de schepensbank van Zaventem en van de domeinen van het kapittel van Nijvel in Bollebeek. In deze gebieden gold het recht van Nijvel.⁵

Aanvankelijk oefenden in Gooik de heren van Aa het gezag uit. Zij smeedden er sinds de twaalfde eeuw huwelijksbanden met de familie van de heren van Kraainem. Hun bezittingen en rechten werden in de dertiende eeuw overgenomen door de heren van Gaasbeek. Hierdoor werd Gooik een leen van

2 Een uitgebreid overzicht van de verschillende wijken vindt men in VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw*, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988.

3 VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw*, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 520.

4 WAUTERS A., *Histoire des environs de Bruxelles*, dl. 1, Brussel, 1969, p. 263.

5 BYL R., *Les juridictions scabinales dans le duché de Brabant. Des origines à la fin du XVe siècle* (Travaux de la Faculté de philosophie et lettres de l'ULB, XVII), Brussel, 1965, p. 48-49.

de heren van Gaasbeek. ⁶Het Land van Gaasbeek werd gecreëerd tussen 1236 en 1240 als administratieve overkoepeling van verschillende Brabantse heerlijkheden en werd beheerd door Godfried van Leuven, de broer van de hertog. ⁷Plaatselijke heren werden niet uitgeschakeld maar bleven in dit model functioneren. Eén van de heerlijkheden onder het Land van Gaasbeek was Gooik; het waren de eerder genoemde heren van Kraainem - getrouwen van de hertog - die er de heerlijke rechten bezaten. Hun politiek was er in deze periode op gericht de invloed van de abdij van Nijvel uit te schakelen. Van belang daarbij was het verwerven van de heerlijke jurisdictie en de erfmeierij. In het midden van de dertiende eeuw leidde deze politiek tot onenigheid met de abdij wanneer Arnold van Kraainem - die het kasteel van Gooik bouwde - zijn bevoegdheden uitbreidde. Zijn usurpaties zijn opgetekend in een klachtenboek van de abdij van Nijvel uit 1254. ⁸

Na meer dan tweehonderd jaar in het bezit te zijn geweest van de heren van Kraainem werd de heerlijkheid Gooik in 1430 verkocht aan Hendrik Taye d'Elewyt, heer van Wommel. Eerder had deze reeds het meierschap van Leuven en het ammanschap van Brussel waargenomen. De erfmeierij werd in 1598 aangekocht door Gaspar Taye. Ook palmde hij de hofhongerij in: een uitgestrekt cijnsland van de abdij van Nijvel onder Lennik, Gooik en in het Land van Kruikenburg. ⁹In 1651 werd Gooik door de Spaanse koning Filips IV (1621-1665) verheven tot baronie. ¹⁰Op het eind van de zeventiende eeuw kwam Gooik - via Philippe-Joseph de Grysperre, de baron van Libersart - terecht in de handen van de de Gottignies. In 1792 werd André-Charles-Joseph de laatste heer van Gooik; hij bleef dat tot in 1795, wanneer de heerlijkheden en de schepenbanken werden opgeheven (voor een overzicht van de heren van Gooik, zie bijlage A).

BEVOEGDHEDEN, ACTIVITEITEN EN ORGANISATIE

Een voltallige schepenbank telde gewoonlijk zeven schepenen. Hun zittingen werden voorgezeten door de drossaard - de vertegenwoordiger van de heer. In de bevoegdheden van de schepenen zijn twee typen te onderscheiden: de gerechtelijke en de administratieve. De schepenen werden in de uitvoering van

-
- 6 JANSSENS P., VAN ERMEN E., VAN UYTVEN R. en VERBESSELT J., De adel in het hertogdom Brabant, Brussel, 1985, p. 21 en LEGROE K., Het leenstelsel in het Land van Gaasbeek, 1435-1565, ongepubliceerde licentiaatsverhandeling, KUL, departement Geschiedenis, 1998.
 - 7 VERBESSELT J., Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 544-545.
 - 8 VERBESSELT J., Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 545 verwijst hiervoor naar het Bulletin de la Commission Royale d'Histoire, CXIII, 1948, p. 41-69.
 - 9 WAUTERS A., Histoire des environs de Bruxelles, dl. 1, Brussel, 1969, p. 234-235 en VERBESSELT J., Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 546 en LINDEMANS J., Het woord honger in plaatsnamen, in Nomina Geographica Neerlandica. Geschiedkundig onderzoek der Nederlandse aardrijkskundige namen, 1954, 14, p. 20.
 - 10 WAUTERS A., Histoire des environs de Bruxelles, dl. 1, Brussel, 1969, p. 255-260.

hun gerechtelijke en administratieve taken bijgestaan door diverse functionarissen. In Gooik benoemde de heer naast de schepenen ook de drossaard, meier, officieren, collecteurs, kerkmeesters en armenmeesters.¹¹ De griffier verrichtte voor de schepensbank het schrijfwerk en woonde alle vergaderingen bij. Hij fungeerde als archivaris en cumuleerde zijn functie vaak met die van notaris, schoolmeester of koster.¹² Dezelfde persoon kon griffier van meerdere dorpen zijn. In het midden van de achttiende eeuw was Nicolaas Lambert De Gorain bijvoorbeeld griffier van zowel Gooik als Asse. Andere belangrijke functionarissen waren de drossaard, bedezetters en collecteurs. Zij worden in de volgende paragrafen besproken. De schepensbank en het dorpsbestuur opereerden vanzelfsprekend niet in een vacuüm; er was steeds sprake van interactie met andere instanties. Een situering van deze actoren is nodig omdat hun relatie met de schepensbank enerzijds relevant is voor de archiefvorming en anderzijds de aanwezigheid van vreemd archiefmateriaal helpt verklaren.

GERECHTELIIKE BEVOEGDHEDEN VAN DE SCHEPENEN

¹³Tegen het einde van de twaalfde eeuw was de rechtspraak binnen het dorp voorbehouden aan de schepenen. In geval van geschillen (contentieuze rechtspraak) moesten schepenen recht spreken in zowel criminele als in burgerlijke zaken. De registratie van gedane uitspraken, verleden akten en voorgekomen zaken leidde tot serievorming. Per zaak kon een procesdossier worden aangemaakt. Deze procesdossiers komen echter slechts zelden voor in schepensbankarchieven en voor Gooik werd geen enkel procesdossier als dusdanig aangetroffen. De schepenen konden *ad hoc* advies vragen - ten hoofde gaan - bij een hogere rechtbank waar dezelfde costumen van kracht waren. De hoofdschepensbank formuleerde desgevallend een bindend advies. In de vijftiende eeuw werd voor burgerlijke geschillen de mogelijkheid tot appel bij de Raad van Brabant ingevoerd. De Raad had dankzij de aanwezigheid van professionele juristen een moreel en intellectueel overwicht. Vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw trachtte de Raad van Brabant aan de schepensbanken de verplichting op te leggen advies te vragen aan rechtsgeleerden van de Raad. Tegen de tweede helft van de achttiende eeuw was aan iedere schepensbank minstens één dergelijke schepen-rechtsgeleerde verbonden. In strafzaken trad de drossaard op als openbare aanklager. Ook het uitvoeren van vonnissen behoorde tot zijn taken.

In de contentieuze burgerlijke rechtspraak spraken de schepenen recht over betwistingen betreffende geldzaken (vooral schuldvorderingen), roerende - en onroerende goederen. Daarnaast stonden zij in voor voogdijzaken, verdeling van goederen, enzovoort. Bij deze rechtspraak in geschillen was in principe

11 WAUTERS A., *Histoire des environs de Bruxelles*, dl. 1, Brussel, 1969, p. 260.

12 COPPENS H., *Schepensbanken en dorpsbesturen (11de eeuw-1795)*, in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795 (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82)*, Brussel, 2000, p. 734-735.

13 Dit onderdeel is voornamelijk gebaseerd op COPPENS H., *Schepensbanken en dorpsbesturen (11de eeuw-1795)*, in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795 (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82)*, Brussel, 2000.

sprake van een aanlegger en een gedaagde. Beide partijen konden een procureur aanstellen en een beroep doen op een advocaat. De procureur was degene die partijen in een burgerlijk rechtsgeding vertegenwoordigde en hun volmacht had voor de verrichting van proceshandelingen. Een advocaat, daarentegen, verleende rechtsbijstand in de vorm van raadgeving of verdediging.

Een andere tak van de burgerlijke rechtspraak is de willige rechtspraak. Hierbinnen fungeerden de schepenen als getuigen. Zij voorzagen in machtigingen en bekrachtiging van rechtshandelingen (bijvoorbeeld machtigingen tot openbare verkopen of bekrachtiging van contracten tussen partijen). De schriftelijke neerslag van deze rechtshandelingen zijn *goedenissen* of 'wettelijke passeringen'. Ook wanneer dergelijke *goedenissen* niet werd verleden voor de schepenbank, maar bijvoorbeeld werd vastgelegd door een notaris, diende dit document door de plaatselijke schepenbank te worden geregistreerd en bekrachtigd.

ADMINISTRATIEVE BEVOEGDHEDEN VAN DE SCHEPENEN

Rond de schepenbank als rechtscollege ontwikkelden zich in de loop van de vijftiende eeuw instanties die we tegen de zestiende en zeventiende eeuw als 'dorpsbestuur' kunnen omschrijven. Onder de term 'dorp' wordt verstaan: "een gebied met eigen financieel beheer, met afzonderlijke dorps huishouding en met een aparte dorpsrekening." ¹⁴Gesteund door gespecialiseerde functionarissen gingen de schepenen zich steeds meer bezighouden met het financiële beheer van het dorp. Het bestuur van het dorp vormde dus de secundaire taak van de schepenbank. ¹⁵De kern van het dorpsbestuur (de *regeringe*) bestond uit de drossaard, de schepenen en de griffier. De drossaard (of baljuw) presideerde vergaderingen ter uitvoerbaarverklaring van zettingen en ter afhoring van rekeningen. Daarnaast hield hij toezicht op openbare wegen, waterlopen, openbare gebouwen en gemeenschapsgronden. Ten slotte stond hij in voor het organiseren van leveringen in het kader van de kwartierslasten.

Het dorpsbestuur in de ruimere betekenis wordt *corpus* genoemd en omvatte naast de *regeringe* ook bedezetters, collecteurs, kerkmeesters, enzovoort. In de tweede helft van de zeventiende eeuw wisten ook de 'gegoeden' - de meest vermogende belastingplichtigen - inspraak in het dorpsbestuur te bemachtigen. Net als de jaarlijkse algemene dorpsvergaderingen, droegen de gegoeden bij tot de ontwikkeling van democratische besluitvorming.

De collecte en de verdeling van de lasten vielen onder de bevoegdheden van de lokale besturen. Voor de verdeling van de lasten stelde de schepenbank bedezetters aan. Deze stonden in voor het houden van tellingen van personen en vee, voor het opstellen algemene repartitiedocumenten en van jaarlijkse kohieren. ¹⁶Er waren twee manieren om belastingen op lokaal niveau onder

14 SMULDERS F.W., *Dorp, parochie, gemeynt, gericht*, in *Brabants Heem*, 1955, VII, p. 2.

15 COPPENS H., *Schepenbanken en dorpsbesturen (11de eeuw-1795)*, in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82), Brussel, 2000, p. 716-718.

16 COPPENS H., *De Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw*, in *Eigen Schoon en De*

individuele belastingplichtigen te verdelen. Bij omslag- of repartitiebelasting werd een vooraf vooropgesteld bedrag verdeeld onder de belastingplichtigen. Belastingobjecten hiervoor waren grond en inkomsten uit gebouwen, tienden en molens (verrekend naar een fictieve hoeveelheid grond). Bij quotiteitsbelasting werden belastingobjecten volgens een bepaalde aanslagvoet belast, wat een variabele som opleverde. Eenvoudige vormen van quotiteitsbelasting zijn bijvoorbeeld hoofdgelden of hard- en ploeggelden. Andere voorbeelden zijn de imposten op vee en lasten op paarden of honden. Een meer ontwikkelde variant van de quotiteitsbelasting is de belasting op het inkomen, zoals de twintigste penning.

Naast het onderscheid tussen repartitie- en quotiteitsbelasting, is er het onderscheid tussen reële en personele lasten. Reële lasten werden geheven op eigendom van onroerend goed; personele lasten werden geheven op gebruik of *apparent gewin*. Mixte lasten werden geheven op zowel eigendom als gebruik.

¹⁷De opbrengsten van de belastingen waren bestemd voor de Staten, het dorp of het kwartier (voor een overzicht van de types belastingen en hun bestemming, zie bijlage B).

Sinds het begin van de zeventiende eeuw bestonden er drie gewone heffingen, bestemd voor de Staten van Brabant: beden, subsidies en imposten. De centrale regering vroeg een bedrag aan de Staten van Brabant; dit gebeurde in overleg met de Raad van Financiën. De Staten van Brabant legden daarop belastingen op aan abdijen, steden en dorpen. Hierbij werd rekening gehouden met de fiscale draagkracht van elke entiteit; deze werd afgeleid uit een repartitietabel. De rentmeester stond in voor de inning en de kennisgeving aan lokale besturen via uitzendingsbiljetten. ¹⁸De koningsbeden vormden een omslagbelasting waarvan de opbrengsten werden aangewend voor het aflossen van schulden. De om te slagen som werd jaarlijks automatisch hernieuwd, waardoor de beden sterk in belang afnamen ten gevolge van muntontwaarding. ¹⁹In de tweede helft van de zeventiende eeuw werd de zogenaamde twintigste penning ingevoerd, een proportionele belasting op het inkomen. Dit inkomen werd berekend aan de hand van de gemiddelde pachtwaarde van het areaal (weiden, bossen, akkers, enzovoort) van de belastingplichtige; bij dit bedrag werd ook nog de opbrengst van eventuele tienden, molens, enzovoort gerekend. De gemiddelde pachtwaarde werd niet (zoals aanvankelijk bedoeld) regelmatig herzien; hierdoor bleef het *generael denombrement* uit 1686 lange tijd van kracht. Vanaf het laatste kwart van de zeventiende eeuw werden tienden als een vorm van agrarisch inkomen beschouwd en mee belast in de kohieren van de twintigste penning. Imposten waren een verbruiksbelasting en dienden eveneens ter financiering van de

Brabander, 2008, 91/1, p. 68-69.

17 COPPENS H., Fiscale bronnen voor de sociale en economische geschiedenis van het platteland. Een methodologische benadering van de belastingskohieren in het kwartier Antwerpen, 1686-1795, in Bijdragen tot de geschiedenis, 1972, 55, p. 142-143.

18 COPPENS H., De plattelandsfiscaliteit in Brabant tijdens de 17de en 18de eeuw, in COPPENS H., De plattelandsfiscaliteit tijdens het Ancien Régime. Handelingen van de studiedag van 25 november 1983 (Archiefkunde: verhandelingen aansluitend bij Bibliotheek- en Archiefgids, I), Antwerpen, 1985, p. 7-9 en COPPENS H., De Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw, in Eigen Schoon en De Brabander, 2008, 91/1, p. 76.

19 COPPENS H., De Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw, in Eigen Schoon en De Brabander, 2008, 91/1, p. 72.

Staten.²⁰ Aanvankelijk was deze belasting van toepassing op vlees, wijn, bier en graan. In de loop van de achttiende eeuw werd het systeem omgevormd tot een collecte van hoofdgeld, los van het feitelijke verbruik. Naast de gewone heffingen waren er in oorlogstijd de contributies aan vreemde mogendheden. In 1684, 1706-1713 en 1745-1748 dienden dergelijke oorlogslasten te worden betaald aan de Franse kroon en van 1702 tot 1706 aan de Noordelijke Nederlanden.²¹ In 1771 werd een belasting op honden ingevoerd om de bestrijding van veepest te financieren. Uiterlijk werd de indeling in kwartieren toegepast, maar de feitelijke heffing van de beden, twintigste penningen en imposten verliep volledig buiten de kwartieren om.

Vanuit het kwartier (ook meierij of baljuwschap) werden de kwartierslasten geïnd en werden ook hulptroepen gemobiliseerd, transporten en logementen georganiseerd en fourage (haver, hooi en stro) voor het leger opgeëist. Kwartieren speelden in de zeventiende en de achttiende eeuw dan ook een belangrijke fiscale en militaire rol. Verschillende van deze districten werden gegroepeerd in een hoofdmeierij of hoofdkwartier. Gooik viel onder het Land van Gaasbeek, één van de zes meierijen in het ammanschap Brussel. De Vrede van Utrecht (1713) luidde voor de kwartieren een periode van lage activiteit in. De kwartieren werden weer actiever tijdens de Oostenrijkse successieoorlog, in de jaren veertig van de achttiende eeuw. Na 1750 kende de activiteit van de kwartieren een langdurige terugval. Kwartieren bleven evenwel belangrijk voor de distributie van overheidsbeschikkingen, volkstellingen en fiscale enquêtes. Collecteurs of *borgemeesters* stonden in voor de eigenlijke inning van de goedgekeurde belastingen. Zij waren hiervoor persoonlijk aansprakelijk en legden verantwoording af in jaarlijkse rekeningen. Het ambt van collecteur kon niet worden gecumuleerd met dat van bedezetter. Collecteurs werden aangesteld door de schepenen en de drossaard; de inning van de beden werd verpacht aan de laagsteieder.²²

BEVOEGDHEDEN VAN HET LEENHOF

Het leenhof stond in voor feodale administratie en rechtspraak. Zo was het bevoegd voor *goedenissen* in verband met leengoederen. Om werkingskosten te besparen, werden leenhof en schepenbank vaak door dezelfde personen bemand. Schepenen konden optreden als leenmannen in het leenhof.²³ Waar

20 COPPENS H., De Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw, in *Eigen Schoon en De Brabander*, 2008, 91/1, p. 73, 79 en 84.

21 COPPENS H., Fiscale bronnen voor de sociale en economische geschiedenis van het platteland. Een methodologische benadering van de belastingskohieren in het kwartier Antwerpen, 1686-1795, in *Bijdragen tot de geschiedenis*, 1972, 55, p. 142-143 en COPPENS H., De plattelandsfiscaliteit in Brabant tijdens de 17de en 18de eeuw, in COPPENS H., *De plattelandsfiscaliteit tijdens het Ancien Régime*. Handelingen van de studiedag van 25 november 1983 (Archiefkunde: verhandelingen aansluitend bij Bibliotheek- en Archiefgids, I), Antwerpen, 1985, p. 15.

22 COPPENS H., Schepenbanken en dorpsbesturen (11de eeuw-1795), in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82), Brussel, 2000, p. 738.

23 COPPENS H., Leenhoven (8ste eeuw-1795), in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82), Brussel, 2000, p. 770-771.

vrouwen en minderjarigen optraden als leenman, werden formaliteiten vervuld door een *bezetman* of voogd. Kerkelijke instellingen stelden hiervoor een *sterfmanaan*. Wanneer een leen in eigendom werd overgedragen vanwege het overlijden van een leenman, moest leenverheffing betaald worden.²⁴ Reeds vanaf de vijftiende eeuw liet de heer zich voor vergaderingen van het leenhof gewoonlijk vervangen door een stadhouder. Een griffier stond in voor de registratie van akten in leenregisters en voor het opstellen van denombrementen - inventarisaties van alle lenen.

ARCHIEF

Het archief dat in deze inventaris beschreven wordt, bestond uit twee archiefblokken die sinds 1795, ten gevolge van de Franse annexatie, gescheiden waren. De Ancien Régime-archieven van schepenbanken, dorpsbesturen en heerlijkheden belandden op verschillende tijdstippen in het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Bij de afschaffing van de plaatselijke gerechtshoven in 1795 gingen hun archieven over op hun rechtsopvolgers, de nieuwe rechtbanken van eerste aanleg, in dit geval te Brussel. Op 13 augustus 1863 werd dit archief aan het ARA overgedragen, het kreeg er de naam "Schepengriffies arr. Brussel". Het werd summier ontsloten in 2001.²⁵ Voor Gooik werd verwezen naar nrs. 3403-3472, 8538, 9452, 10899/45 en 10931/3. Deze bestanddelen besloegen samen ongeveer negen strekkende meter. Hierin bevond zich voornamelijk archief van de schepenbank in de hoedanigheid van rechtbank, maar ook archief van het leenhof en van de heer. In 2001 werd dit archief overgebracht van het ARA naar het RA Leuven.

Een tweede archiefblok, van ongeveer vijf strekkende meter, bestond uit archief dat werd gevormd in de administratieve taakuitoefening van de schepenbank van Gooik. Niet-gerechtigd archief van de dorpsbesturen werd na 1795 vaak in het dorp zelf bewaard en later door de gemeenten zelf aan het Rijksarchief bezorgd. Het bevond zich aanvankelijk samen met het moderne gemeentearchief in het ARA, van waaruit het in 2001 naar het RA Beveren werd gebracht. Van daaruit werd het in januari 2010 naar het RA Leuven overgebracht. Bij die operatie werd de schifting gemaakt tussen "HGA Gooik" en "AR Gooik". Het aantreffen van modern gemeentearchief is een indicator van de staat van chaos waarin deze archiefbescheiden zich bevonden. Er valt te vrezen dat een aanzienlijk deel van de bescheiden nooit de weg naar het Rijksarchief heeft gevonden. In tegenstelling tot het gerechtelijke archief was dit administratieve archief nog ongeordend.

Het te inventariseren bestand bevatte een beperkt aantal archiefbestanddelen van het leenhof van Gooik. Er werd geoordeeld dat deze bescheiden voldoende talrijk en belangrijk zijn om in een apart onderdeel van de inventaris op te nemen (inv. nrs. 723-737). Zoals reeds gezegd, zijn heerlijkheid en dorpsbestuur verweven. Deze verwevenheid maakt het weinig verbazend dat

24 COPPENS H., Leenhoven (8ste eeuw-1795), in VAN UYTVEN R., De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795 (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82), Brussel, 2000, p. 771-772.

25 BUNTINX W., PUT E. en VANRIE A., Inventaris van de schepengriffies van Vlaams-Brabant (Rijksarchief te Leuven. Toegangen in beperkte oplage, 1), Leuven, 2001.

men in het archief van schepenbanken ook sporadisch heerlijk archief terugvindt. De bescheiden die tot het archief van de heren van Gooik behoren, werden in de inventaris chronologisch gegroepeerd in het onderdeel "archief van de heer" (inv. nrs. 738-743).

In 1684 brandden de Fransen het kasteel en een deel van de dorpskom plat. Jan Verbesselt schreef hierover: "het archief ging alsdan in vlammen op".

²⁶Gelet op de kwantiteit van het overgeleverde materiaal kan men stellen dat deze formulering nogal drastisch is, althans voor wat het schepenbankarchief betreft. A. Wauters schreef: " ... *la commune entière pillée, et les papiers de la seigneurie et l' échevinage anéantis en dispersés, au point que, plusieurs années après, on en rapportait encore qui avoient été trouvés le long de la chaussée romaine, jusqu' à Assche.*". ²⁷Wat het gerechtelijke archief betreft, treffen we van vóór 1684 weinig of geen processtukken, beslagleggingen of stukken in verband met voogdij over wezen aan. Wel is er een substantiële hoeveelheid stukken betreffende willige rechtspraak aanwezig. In het administratieve archief van de schepenbank werden zeer weinig zeventiende-eeuwse stukken aangetroffen maar toch ligt de cesuur niet in 1684. Het is pas in de loop van het eerste decennium van de achttiende eeuw dat de meeste fiscale reeksen systematisch beginnen te lopen. Het lijkt dan ook onwaarschijnlijk dat de brand van 1684 hiervan de enige oorzaak is. De toegenomen serievorming vanaf die periode is mogelijk eerder te wijten aan het *Reglement voor de Regeerders van den Dorpe van Goyckuit* 1705 (inv. nr. 1). Dit is een door de Raad van Brabant uitgevaardigd dorpsreglement betreffende belastingen (*infra*).

Het archiefinspectiedossier van de gemeente Gooik, dat bewaard wordt in RA Leuven, verschaft inzicht in de toestand vóór de overbrenging van het oude en het moderne gemeentearchief van Gooik naar het Rijksarchief. In 1968 en 1969 werden vanuit het Rijksarchief inspecties uitgevoerd in Gooik. Uit de verslagen die hiervan werden opgemaakt, blijkt dat het archief werd bewaard in het gemeentehuis. Wat men in de verslagen als "oud archief" beschrijft, werd bewaard in kasten en op de grond; de staat van deze bescheiden wordt beschreven als "stoffig", "verwaarloosd" en "ongeordend". Daarnaast wordt melding gemaakt van "oud en modern archief" dat zich "op één hoop" bevindt. Deze toestand zou zijn ontstaan toen twee verzamelaars in het archief naar postzegels zochten. Voor wat de integriteit van de Ancien Régime-bescheiden betreft, kunnen we slechts hopen dat "de zoektocht naar postzegels" niet heeft geleid tot verwijdering van (papieren en wassen) zegels van vóór de Franse periode.

26 VERBESSELT J., Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 546.

27 WAUTERS A., Histoire des environs de Bruxelles, dl. 1, Brussel, 1969, p. 257.

Inhoud en structuur

INHOUD

GERECHTELIJK ARCHIEF VAN DE SCHEPENBANK

De meeste bescheiden in het gerechtelijke archief van de schepenbank zijn gevormd in het kader van de willige rechtspraak. De grootste reeksen zijn de registers van *goedenissen* de minuten en volmachten van deze akten en contracten voor de overdracht van onroerende goederen (inv. nrs. 33-155). De akten en contracten zijn vaak in banden gebonden. Sommige van deze banden bevatten het opschrift *pelle melle*. Dit wijst erop dat de stukken - hetzij op een vast tijdstip, hetzij *ad hoc*- werden ingebonden in de volgorde waarin zij op dat moment in het archief lagen. Dit betekent in de praktijk een veelal chronologische ordening, maar met occasionele afwijkingen. Chronologische anomalieën in de registers komen vooral voor in de periode tot 1680. Hierdoor waren de dateringen van de registers in de eerdere toegang niet altijd nauwkeurig; deze dateringen gingen immers uit van de eerste en de laatste akte in de band. In de registers van *goedenissen*, alsook in de akten en contracten zelf, werden zowel voor de schepenbank als voor het leenhof gepasseerde akten en contracten aangetroffen.

Een andere substantiële reeks in de willige rechtspraak zijn de *condities* (inv. nrs. 156-242): voorwaarden voor verkoping en verhuring van goederen, bekrachtigd door de schepenen. Ook treft men heel wat testamenten en andere stukken betreffende het toezicht op particulier goederenbeheer aan, zonder dat hier grote reeksen in te onderscheiden zijn. Toezicht op beheer van goederen leidde ook tot archiefvorming binnen de bevoegdheid van de schepenen inzake voogdij over wezen en beheer van nalatenschappen (inv. nrs. 243-283).

In het archiefbestand bevinden zich enkele processtukken uit de contentieuze, burgerlijke rechtspraak (inv. nrs. 13-29). Processtukken komen zowel uit het archiefblok "schepengriffies Arr. Brussel" als uit "AR Gooik". Opmerkelijk is dat men geen series procesdossiers of vonnisboeken aantreft. Er werden wél akten en registers van beslagleggingen (inv. nrs. 7-12) aangetroffen. Een beslaglegging was het begin van een gerechtelijke procedure en leidde zo vaak een proces in. Bij een beslaglegging liet een schuldeiser door een deurwaarder beslag leggen op inkomsten of goederen van een andere partij. Deze registers vormen opmerkelijk genoeg geen aaneensluitende reeks. Hoewel strafzaken op vele plaatsen exclusief door het leenhof werden behandeld, vindt men in het schepenbankarchief van Gooik ook twee processtukken uit de criminele rechtspraak terug (inv. nrs. 5-6).

Taal

De taal van de stukken is Nederlands. Sporadisch komen Franstalige stukken of Latijnse formuleringen voor.

ADMINISTRATIEF ARCHIEF VAN DE SCHEPENBANK

De bescheiden gevormd vanuit de bestuurlijke taken van de schepenbank bevonden zich in veel minder geordende staat dan het gerechtelijke archief. Hierin werden vooral aangetroffen: gebruikboeken, zettingboeken, rekeningen en stukken betreffende het toezicht op kerk en armentafel. In tegenstelling tot het gerechtelijke archief - waarbinnen reeksen in een fysieke orde werden bewaard - zijn nagenoeg alle reeksen binnen het administratieve archief tijdens deze inventarisatie handmatig opnieuw samengesteld, met aandacht voor (schaarse) sporen van oude orde.

In dit gedeelte van het archief zijn een klein aantal fragmenten van resolutieboeken uit de jaren twintig van de achttiende eeuw aanwezig (inv. nr. 284). De grootste hoeveelheid archief heeft echter te maken met fiscaliteit. Het belangrijkste onderscheid daarin is dit tussen jaarlijkse kohieren en de permanente basisdocumenten ter bepaling van de lasten.²⁸ Dergelijke basisdocumenten waren de gebruikboeken (inv. nrs. 289-295): leggers waarin per grondgebruiker het grondgebruik en de wijzigingen daarin werden vastgelegd met het oog op het bepalen van de grondbelasting.²⁹ De formele titel van de gebruikboeken in het schepenbankarchief van Gooik is *cohier*, maar om deze basisdocumenten duidelijk te onderscheiden van de jaarlijkse zettingen, werden ze consequent als "gebruikboek" beschreven. Jaarlijkse veranderingen aan het grondbezit (*aan-en afschrijf*) werden in deze gebruikboeken geregistreerd en werden verrekend door de bedezetters. Ook de aangifte van *aan-en afschrijf*, die gebeurde op vaste zitdagen, leidde tot archiefvorming (inv. nr. 327). Op het oudste gebruikboek na, verwijzen deze leggers stuk voor stuk naar perceelnummers. Deze nummers zijn afkomstig uit een landboek: een pre-kadastrale legger waarin alle percelen van een dorp zijn opgetekend.³⁰ In het ontsloten archiefbestand bevinden zich geen landboeken, er is echter wel een landboek van Gooik (ca. 1707) in reproductie beschikbaar in de bibliotheek van het RA Leuven (catalogus nrs. A689/1 en A689/2). Zettingboeken (inv. nrs. 337-441) werden jaarlijks vernieuwd en dienden ter vaststelling van de individuele aanslag van de belastingplichtigen. Een kohier werd opgesteld in twee exemplaren en bevatte steeds de volgende elementen: de identificatie van de belasting in de hoofding, een raming van het tarief, een lijst van belastingplichtigen, hun belastingobjecten en te betalen bedrag en ten slotte de bekrachtiging van het document. Van de omgeslagen belastingen treft men ook grote reeksen rekeningen met bewijsstukken aan (inv. nrs. 487-541). Vanaf het midden van de achttiende eeuw, na de uitvaardiging van het reglement-generaal van 1749, werd een principiële scheiding tussen de

28 COPPENS H., De plattelandsfiscaliteit in Brabant tijdens de 17de en 18de eeuw, in COPPENS H., De plattelandsfiscaliteit tijdens het Ancien Régime. Handelingen van de studiedag van 25 november 1983 (Archiefkunde: verhandelingen aansluitend bij Bibliotheek- en Archiefgids, I), Antwerpen, 1985, p. 19-21.

29 BEYLS P., Een werck seer schoon ghemeten. Studie van de archiefvorming en de terminologie van de landboekhouding in het graafschap Vlaanderen (16de-18de eeuw). Casus: kasselrij Oudenaarde en Land van Aalst, Brussel, 2011, p. 103.

30 BEYLS P., Een werck seer schoon ghemeten. Studie van de archiefvorming en de terminologie van de landboekhouding in het graafschap Vlaanderen (16de-18de eeuw). Casus: kasselrij Oudenaarde en Land van Aalst, Brussel, 2011, p. 108.

kohieren van verscheidene lasten gehanteerd.³¹ Sinds 1705 was er in Gooik al een plaatselijk reglement van kracht waarin door de Raad van Brabant op nauwkeurige wijze bepaald werd hoe de heffing van belastingen diende te gebeuren.

Dit *Reglement voor de Regeerders van den Dorpe van Goyck* (inv. nr. 1) bevat richtlijnen inzake werkwijze, aansprakelijkheid en timing van het opstellen van fiscale documenten en van de collecte van belastingen alsook richtlijnen voor het organiseren van openbare verkopeningen van roerende en onroerende goederen. Het *Reglement* ontstond naar aanleiding van een geval van belastingontduiking. Het kohier van Gooik van 1686 geeft namelijk voor slechts 1013 bunder aan belastbare gronden aan, terwijl 1469 bunder wordt aangegeven in 1705. In 1686 gebeurde er een valse opgave van de grondoppervlakte om zware oorlogslasten te ontlopen. Omdat Gooik in 1686 ongeveer tweehonderd bunder kleiner geschat was, vroeg de schepenbank een vermindering van het taxatiebedrag met twee gulden per bunder.³² Hierover ontstond in 1705 een conflict tussen de schepenen en baron de Grysperre. Naar aanleiding van dit voorval vaardigde de Raad van Brabant in 1705 het *Reglement* uit.³³ Het is een bekend voorbeeld van een plaatselijk fiscaal reglement dat model stond voor tal van andere dorpen (voor een transcriptie, zie bijlage C).³⁴

Vele passages uit dit *reglement* zijn relevant voor de archiefvorming. Naar dergelijke relevante passages wordt verwezen in de inventaris. Een opvallende eis is het opmaken van een kohier in vier hoofdstukken: beden, kwartierlasten, dorpslasten en contributies. Deze indeling is niet waar te nemen in het overgeleverde archief van de schepenbank; kohieren uit het eerste decennium van de achttiende eeuw komen dan ook niet in dit archief voor. Wel ziet men vanaf de jaren 1720 kohieren verschijnen waarin drie hoofdstukken te onderscheiden zijn: beden, twintigste penningen en mixte lasten. Mogelijk nemen we hier een later stadium in de evolutie van de zettingboeken waar, waarin de bede behouden bleef, de twintigste penning werd toegevoegd, en waarin de kwartierslasten, dorpslasten en occasionele contributies onder de noemer "mixte lasten" werden gegroepeerd.

Gewoonlijk - ook in deze inventaris - worden deze reeksen van verschillende lasten apart beschreven per type belasting. Het hanteren van dit principe betekent niet dat er geen rekening moet worden gehouden met de oude orde. De plaatsing van de bescheiden zoals ze werden aangetroffen, liet niet toe de oude orde te reconstrueren. Er zijn echter wel aanwijzingen dat de zettingboeken van beden, van twintigste penningen en van imposten in de jaren 1750 en 1760 één reeks vormden. Met name voor de periode 1756-1768

31 COPPENS H., De Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw, in *Eigen Schoon en De Brabander*, driemaandelijks tijdschrift van het Koninklijk geschied- en oudheidkundig genootschap van Vlaams-Brabant, 2008, 91/1, p. 86.

32 VERBESSELT J., Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de dertiende eeuw, dl. 22: Lennik - Wambeek - Gooik - Het Diets Domein van de abdij van Nijvel, Brussel, 1988, p. 432.

33 Zie ook WOUTERS J.M., *Placcaerten ende ordonnantien vande hertoghen van Brabant princen van dese Nederlanden*, dl. 6, Brussel, [s.d.], p. 230-235.

34 COPPENS H., *Schepenbanken en dorpsbesturen (11de eeuw-1795)*, in VAN UYTVEN R., *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Studia, 82), Brussel, 2000, p. 748.

treft men op vele van deze zettingboeken dorsale nummers van 23 tot 61 aan. Deze nummers rangschikken de bescheiden chronologisch, en voorzien geen scheiding tussen de verschillende types belastingen (zie bijlage D). De chronologie bevat enkele anomalieën en het is niet duidelijk of deze nummers - Arabische cijfers in achttiende-eeuws handschrift - reeds bij de archiefvorming, dan wel later zijn aangebracht. Zelfs al was men er zeker van dat deze ordening oorspronkelijk voor heel de achttiende eeuw werd toegepast, dan nog is het onmogelijk om de orde van 1756-1768 op een objectieve manier door te trekken naar de voorgaande en de latere periodes. Daarom werd ervoor geopteerd de scheiding tussen de verschillende reeksen te hanteren. Vervolgens zijn er de rekeningen van de belastingen. De opeenvolging van de oude series rekeningen is complex: doorheen de achttiende eeuw zijn de rekeningen van verschillende belastingen op uiteenlopende manieren geordend en genummerd. In verschillende periodes treft men samengestelde rekeningen aan, waarin de collectes van diverse lasten worden verantwoord. Om het overzicht te bewaren, werd een tabel opgesteld (bijlage E) waarin de opeenvolging van de reeksen wordt gereconstrueerd. De opvallendste cesuur situeert zich rond 1774. De tabel maakt ten eerste duidelijk dat er voor alle types rekeningen een hiaat is tussen 1775 en ca. 1785. Vóór 1774 treft men vele reeksen van rekeningen aan, in verschillende combinaties. Dorsale nummers die occasioneel op sommige rekeningen zijn aangebracht, wijzen er op dat deze combinaties aparte reeksen vormden (bijlage F). In 1774 treft men voor het eerst de rekeningen van alle lasten op één lias aan. Rekeningen van verschillende types lasten ná 1774 werden quasi altijd per rekeningjaar in elkaars directe omgeving binnen het archiefblok aangetroffen. Men kan er dus van uitgaan dat de rekeningen vanaf 1774 - weliswaar afzonderlijk afgehoord - samen in één chronologische reeks bewaard werden. De verkaveling van ordeningssystemen tussen 1714 en 1795 vraagt om een pragmatische oplossing in de inventaris. In overleg met H. Van Isterdael werd daarom besloten om alle rekeningen van belastingen volgens rekeningjaar in één reeks (inv. nrs. 487-541) onder te brengen. Men kan de bijgevoegde tabel (bijlage E) raadplegen om na te gaan van welke types belastingen de rekeningen voor welbepaalde periodes worden aangetroffen. Tussen 1740 en 1745 treffen we banden aan. De contemporaine datering die hierop is aangebracht, verwijst naar de datum van afhoring, waar deze reeks in de inventaris gedateerd is volgens rekeningjaar.

Dit archiefbestand bevat verder diverse stukken en reeksen die gevormd werden in het kader van het toezicht op het financiële beheer van de kerk en de armentafel. Deze reeksen bestaan uit rekeningen van de kerk (inv. nrs. 646-708), Woestijnkapel (Heilige-Kruiskapel) (inv. nrs. 709-714) of armen (inv. nrs. 557-645), waarin kerk- of armenmeesters aan de schepenen verantwoording aflegden voor het beheer van de goederen. Het afhoren van de kerk- en armenrekeningen gebeurde in Gooik jaarlijks. Bewaarde rekeningen van de Woestijnkapel liepen telkens over meerdere jaren. In de armenzorg onderscheidt men enerzijds de tafel van de Heilige Geest, voor openbare bijstand, en anderzijds de tafel van huisarmen, voor anonieme bijstand. Beide instanties liepen in elkaar over en werden beheerd door dezelfde armenmeester. In de archiefvorming rond de armenzorg is voor Gooik geen onderscheid te maken tussen de Heilige-Geesttafel en de huisarmentafel.

Enkele tientallen rentebrieven betreffende het beheer van goederen van de armen, Woestijnkapel en kerk werden niet in het archiefschema opgenomen. Deze akten werden voor de schepenbank verleden ten behoeve van derden. Aantekeningen op deze stukken wijzen op een gebruik door het gemeentebestuur in de negentiende eeuw. Zij horen dus thuis in het hedendaags gemeentearchief (HGA Gooik).

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

ARCHIEF VAN DE SCHEPENBANK VAN GOOIK

I. ALGEMEEN

- 1 "Reglement voor De Regeerders vanden Dorpe van Goyck",
dorpsreglement van de Raad van Brabant betreffende de heffing
van de belastingen en betreffende openbare verkopeningen. 1705.
1 katern
- 2 Aankondiging van de aanstelling en beëdiging van schepenen,
bedezetters en rentmeesters van kerkfabriek, armentafel en
Woestijnkapel. 1719.
1 stuk
- 3 Attesten betreffende het recht van de griffier om stukken ter
bestemming te brengen. 1719.
2 stukken

II. SCHEPENBANK ALS GERECHTELIJK ORGAAN

A. CONTENTIEUZE RECHTSPRAAK

1. ALGEMEEN

- 4 Fragmenten van rollen en vonnisboeken. 1627-1710.
1 pak
- 5 *2. RECHTSPRAAK IN CRIMINELE ZAKEN*
Overeenkomst tussen drossaard Schoonjans en parochianen van
Gooik om een einde te maken aan een proces voor de
schepenbank en voor de Raad van Brabant. 1732.
1 stuk
- 6 Processtukken over Johannes Vander Perre betreffende diefstal van
hout. 1743.
1 katern en 1 stuk

3. RECHTSPRAAK IN BURGERLIJKE ZAKEN

- 7 7 - 10 Registers van beslagleggingen. 1688-[ca. 1795].
1688-1752.
1 katern

8	1721-[ca. 1795].	1 omslag
9	1728-1757.	1 katern
10	1728-1762.	1 katern
11	Uittreksels uit de registers van beslagleggingen op verzoek van Philip Agneessens. [ca. 1766].	1 katern
12	Akten van beslagleggingen. 1719-1795.	1 pak
13	13 - 29 Processtukken. 1643-1780. Jaques Imola tegen Nicole de Tournoi. 1643.	1 katern
14	De weduwe van advocaat Dores tegen Gabriel le Febvre, heer van Bierbais. [ca. 1681].	1 stuk
15	Jaques Vander Kelen tegen Jan De Ro. 1699.	1 omslag
16	Philippe Frans Vander Noot als voogd van Anne Antoinette Therese D'Oijenbrugge De Duras tegen de heer van Mortaigne. 1706.	2 stukken
17	Joos van Eeckhout tegen Nicolaas Quassaert. 1721.	1 stuk
18	Antoon De Jonghe tegen Jan van Hoegaerden. 1728.	1 stuk
19	Barbara van Snick tegen Antoon de Jonghe. 1733.	1 stuk
20	Peter Segers tegen Peter van Snick. 1733.	2 katernen
21	Jean François Mouflin tegen Peter van Hasselt. 1734.	1 stuk
22	Drossaard Johannes Henricus Mensinck tegen Michiel Geijsses.	

-
1739. 1 stuk
- 23 Verzoekschrift van advocaat Vander Linden voor het opstellen van een verbaal. 1743. 1 stuk
- 24 Catharina Lissens en Jan Baptist de Quick tegen de kerk- en armenmeesters van Leerbeek. 1747-1761. 1 omslag
- 25 Peter Vander Kelen tegen officier Jan Barbé. 1749. 1 stuk
- 26 Anna Huijgens tegen verschillende kopers van land. 1763. 1 stuk
- 27 Joos Timmermans tegen Reijnier van Castel. 1763. 1 stuk
- 28 Peter van Droogenbroeck tegen Maria Timmermans. 1780. 1 omslag
- 29 Floris de Ro: faling. [18de eeuw]. 1 stuk
- 30 Staten van gerechtskosten. 1718-1761. 1 omslag
- 31 Juridisch advies betreffende de handelingsbekwaamheid van Michaël De Ro. 1748. 1 stuk
- 32 Akte van verbod aan Michaël De Ro voor het bouwen van een windmolen. 1791. 1 stuk

B. WILLIGE RECHTSPRAAK

1. BEKRACHTIGING VAN AKTEN

- 33 - 55 Goedenissen: registers van akten en contracten. 1628-1795.
1628-1635. 1 deel
- 34 1639-1659.

		1 deel
35	1660-1666.	1 deel
36	1640-1679.	1 deel
37	1680-1689.	1 deel
38	1690-1700.	1 deel
39	1699-1718.	1 deel
40	1718-1722.	1 deel
41	1722-1725.	1 deel
42	1725-1729.	1 deel
43	1729-1733.	1 deel
44	1733-1736.	1 deel
45	1736-1739.	1 deel
46	1739-1747.	1 deel
47	1747-1753.	1 deel
48	1753-1755.	1 deel
49	1756-1760.	1 deel
50	1760-1762.	1 deel

51	1762-1769.	1 deel
52	1769-1779.	1 deel
53	1779-1784.	1 deel
54	1784-1788.	1 deel
55	1788-1795.	1 deel
56	Uittreksels uit de registers van akten en contracten. 1719-1766.	1 omslag
57	Lijsten van verleden akten en contracten. 1760-1765.	1 omslag
58	58 - 155 Goedenissen: minuten van akten en contracten. 1593-1795. 1593-1650.	1 pak
59	1651-1660.	1 pak
60	1661-1670.	1 pak
61	1671-1680.	1 pak
62	1681-1690.	1 pak
63	1691.	1 omslag
64	1692.	1 omslag
65	1693.	1 omslag

66	1694.	1 omslag
67	1695.	1 omslag
68	1696.	1 omslag
69	1697.	1 omslag
70	1698.	1 pak
71	1699.	1 omslag
72	1700.	1 omslag
73	1701.	1 omslag
74	1702.	1 omslag
75	1703.	1 omslag
76	1704.	1 omslag
77	1705.	1 omslag
78	1706.	1 omslag
79	1707.	1 omslag
80	1708.	1 omslag
81	1709.	1 omslag

82	1710.	1 omslag
83	1711.	1 omslag
84	1712.	1 omslag
85	1713.	1 omslag
86	1714.	1 pak
87	1715.	1 omslag
88	1716.	1 omslag
89	1717.	1 omslag
90	1718.	1 pak
91	1720	1 omslag
92	1721.	1 pak
93	1722.	1 pak
94	1723.	1 pak
95	1724.	1 pak
96	1725.	1 pak
97	1726.	1 pak
98	1727.	

		1 pak
99	1728.	1 pak
100	1730.	1 katern
101	1731.	1 katern
102	1734.	1 omslag
103	1736.	1 pak
104	1737.	1 pak
105	1738.	1 pak
106	1739.	1 pak
107	1740.	1 pak
108	1741.	1 pak
109	1742-1745.	1 band
110	1747.	1 omslag
111	1748.	1 omslag
112	1749.	1 omslag
113	1750.	1 omslag
114	1751.	1 pak

115	1752.	1 pak
116	1753.	1 pak
117	1754.	1 pak
118	1755.	1 pak
119	1756.	1 omslag
120	1757.	1 pak
121	1758.	1 pak
122	1759.	1 pak
123	1760-1761.	1 pak
124	1762.	1 pak
125	1763-1764.	1 pak
126	1765.	1 omslag
127	1766.	1 omslag
128	1767.	1 pak
129	1768.	1 omslag
130	1769.	1 pak

131	1770.	1 pak
132	1771.	1 pak
133	1772.	1 omslag
134	1773.	1 omslag
135	1774.	1 omslag
136	1775.	1 omslag
137	1776.	1 omslag
138	1777.	1 pak
139	1778.	1 omslag
140	1779.	1 pak
141	1780.	1 pak
142	1781.	1 pak
143	1782.	1 pak
144	1783.	1 pak
145	1784.	2 katernen
146	1786.	2 katernen
147	1787.	

		1 katern
148	1788.	1 omslag
149	1789.	1 omslag
150	1790.	1 pak
151	1791.	1 omslag
152	1792.	1 omslag
153	1793.	1 omslag
154	1794.	1 omslag
155	1795.	1 pak

2. TOEZICHT OP HET BEHEER VAN GOEDEREN DOOR PARTICULIEREN

a. Verkoop en verhuur van goederen

156	<i>156 - 241 Conditioes: akten van openbare verkoping en verpachting van roerende en onroerende goederen. 1651-1795.</i> 1651.	1 katern
157	1663.	1 stuk
158	1666.	1 omslag
159	1669.	1 katern
160	1670.	1 omslag

161	1672.	1 omslag
162	1673.	1 omslag
163	1674.	1 omslag
164	1675.	1 omslag
165	1676.	1 katern
166	1677.	1 pak
167	1678.	1 omslag
168	1679.	1 omslag
169	1680.	1 pak
170	1681.	1 omslag
171	1682.	1 omslag
172	1683.	1 omslag
173	1684.	1 omslag
174	1685.	1 omslag
175	1686.	1 omslag
176	1687.	1 omslag

177	1688.	1 omslag
178	1689.	1 pak
179	1690.	1 omslag
180	1691.	1 omslag
181	1692.	1 omslag
182	1694.	1 omslag
183	1695.	1 omslag
184	1696.	1 omslag
185	1697.	1 omslag
186	1698.	1 omslag
187	1699.	1 omslag
188	1700.	1 omslag
189	1701.	1 omslag
190	1702.	1 katern
191	1703.	1 katern
192	1704.	1 katern
193	1705.	

		1 katern
194	1706.	1 omslag
195	1708.	1 katern
196	1709.	1 omslag
197	1710	1 omslag
198	1711.	1 omslag
199	1712.	1 katern
200	1713.	1 omslag
201	1714.	1 omslag
202	1715.	1 omslag
203	1716.	1 omslag
204	1717.	1 omslag
205	1718-1722.	1 band en 1 omslag
206	1723-1727.	1 band en 1 katern
207	1727-1731.	1 band en 1 omslag
208	1732.	1 band
209	1733.	1 band

210	1734-1739.	1 band en 1 katern
211	1739-1750.	1 band
212	1751-1756.	1 band en 1 omslag
213	1757-1767.	1 band en 1 omslag
214	1768.	1 omslag
215	1769.	1 omslag
216	1770.	1 omslag
217	1771.	1 pak
218	1772.	1 omslag
219	1773.	1 omslag
220	1774.	1 omslag
221	1775.	1 omslag
222	1776.	1 omslag
223	1777.	1 omslag
224	1778.	1 omslag
225	1779.	1 omslag

226	1780.	1 omslag
227	1781.	1 omslag
228	1782.	1 omslag
229	1783.	1 omslag
230	1784.	1 omslag
231	1785.	1 omslag
232	1786.	1 omslag
233	1787.	1 omslag
234	1788.	1 omslag
235	1789.	1 omslag
236	1790.	1 omslag
237	1791.	1 omslag
238	1792.	1 katern
239	1793.	1 omslag
240	1794.	1 katern
241	1795.	1 katern
242	Onvolledige en ongedateerde condities. [eerste helft 17de eeuw -	

-
- 18de eeuw].
1 omslag
- 243 b. Nalatenschappen en goederenbeheer van wezen
Register van resoluties, ordonnanties en transacties in verband met
voogdij. 1719-1770.
1 deel
- 244 Register van scheiding en deling van goederen 1776-1790.
1 deel (onvolledig)
- 245 *245 - 283 Stukken en dossiers betreffende het beheer van
nalatenschappen. 1626-1790.*
Peter Warraniers. 1626.
1 stuk
- 246 Wouter Goossens en Julia De Ro. 1666.
1 omslag
- 247 Cornelis de Doncker en Anna Van Boterdael. 1676.
1 katern
- 248 Adriaan Vetsuijpens en Anneke Luycx. 1679.
1 katern
- 249 Carel de Dobbelere. 1679.
1 katern
- 250 Aart de Dobbelere. 1680.
1 stuk
- 251 Adriana de Ro x Philip Vetsuypens xx Hendrik Somers. 1692.
1 katern
- 252 Nicolaas Walravens en Magdalena de Ro. 1693-1694.
1 omslag
- 253 Peter Segers en Catelijne Timmermans. 1694.
1 omslag
- 254 Gaspar Thienpont en Catharina De Ro. 1694.
1 omslag
- 255 Filips Vander Perre en Jaqueline Van Den Steenstraete. 1696.
1 omslag

256	Petrus Jacobus Galmart. 1700.	1 stuk
257	Maria Anna Galmart. 1711.	1 katern
258	Christiana Thienpont. [na 1711].	1 stuk
259	Cornelis Walravens en Adriana Merciers. 1715.	1 katern
260	Jan Claes en Maria Vetsuijpens. 1717.	2 katern
261	Jan Somers en Barbara Buydens. 1717.	1 omslag
262	Inghel de Slaghmuylder. 1718.	1 katern
263	Adriana Van Den Broeck. 1718.	1 pak
264	Anna van Bever. 1719-1720.	1 omslag
265	Joos Breijs. 1719-1724.	1 omslag
266	Joos Pauwels. 1720.	1 omslag
267	Gerard Van Wesen en Johanna Certon. 1720.	3 stukken
268	Jan Janssens en Anna De Leeuw. 1720-1728.	1 omslag
269	Peter Vander Slaghmolen. 1721-1723.	2 katernen
270	Barbara Vander Schueren. 1726.	1 omslag
271	Nicolaas Seghers en Maria Claes. 1728-1733.	1 pak
272	Anna De Coene. 1729.	

		1 stuk
273	Willem Anthoens en Elisabeth Vander Perre. 1730.	1 katern
274	Willem Van Dorsseleer en Maria Anna Galmart. 1730.	1 katern
275	Geeraert Van Overstraeten en Anna Vanden Plasch. 1730.	1 katern
276	Barbara Van Cutsem en Christianus Galmart. 1734.	1 katern
277	Adriaan Vander Meeren x Françoise Van Den Broeck xx Theresia Vetsuypens. 1727-1735.	1 katern
278	Martina Dekens x Maximiliaan De Leener xx Gillis Sorgeloos. 1786.	1 omslag
279	Marie Louise de Plotho douairière van Wonsheim. 1789.	1 katern
280	Joannes de Dobbeleer en Maria Anna Peeters. 1790.	1 omslag
281	Jan Segers en Elisabeth Sorgeloos. [18de eeuw].	1 omslag
282	Antoon de Boeck en Barbara de Ridder. [eind 18de eeuw].	1 katern
283	Losse stukken. 1699-1727.	1 omslag
 <i>III. SCHEPENBANK ALS ADMINISTRATIEF ORGAAN</i>		
A. ALGEMEEN		
284	Fragmenten van resolutieboeken. 1720-1728.	1 omslag
285	Uittreksels uit resolutieboeken. 1709, [na 1748].	2 stukken

B. FINANCIËEL BEHEER

1. BEHEER VAN DE INKOMSTEN

a. Vaststelling van de belastingen

(1) Kadaster

- 286 Contract tussen landmeter van Breusegem en het dorpsbestuur betreffende het opstellen van een landboek. 1707. 1 stuk
- Landboek. 1707.
- 287 Besluit tot opstellen van een landboek. 1720. 1 stuk
- 288 Losse stukken betreffende meting van land. [18de eeuw.] 1 omslag
- (2) Belastingquota en repartitieschalen*
- 289 289 - 295 Gebruikboeken. [ca. 1700] - 1797. [vóór 1707]. 1 pak
- 290 [na 1707] - 1719. 1 pak
- 291 [na 1707]. 1 deel
- 292 [na 1719]. 1 pak
- 293 1719-1739. 1 deel en 1 katern
- 294 1739-1765. 2 delen
- 295 1766-1797. 2 delen
- 296 296 - 302 Staten en registers van belastingobjecten. 1664-1772. Bossen en weiden. 1706.

		1 omslag
297	Bossen en weiden. [ca. 1720].	1 omslag
298	Personen, schouwen, ploegen, paarden en vee. 1747.	1 omslag
299	Mannelijke inwoners tussen 18 en 60 jaar. 1772.	1 omslag
300	Onroerende eigendom. [18de eeuw].	1 omslag
301	Paarden. [18de eeuw].	1 omslag
302	Uittreksels. 1664 - [18de eeuw].	1 omslag
303	303 - 326 Staten van aanspraken op fiscale correcties (pretentien) ter verrekening van werkingskosten en militaire leveringen en diensten. 1704-1745. 1704.	1 omslag
304	1706.	1 katern
305	1707-1708.	1 katern
306	1708-1709.	1 katern
307	1712.	1 katern
308	1720.	1 katern
309	1721.	1 katern
310	1722.	1 omslag

311	1724.	1 katern
312	1725.	1 katern
313	1727.	1 stuk
314	1729.	1 katern
315	1730.	1 katern
316	1731.	1 katern
317	1734.	1 katern
318	1735.	1 katern
319	1736.	1 katern
320	1737.	1 katern
321	1738.	1 katern
322	1739.	1 katern
323	1740.	1 katern
324	1742.	1 omslag
325	1743.	1 katern
326	1745.	1 omslag
327	Staten van wijzigingen in grondbezit (aan- en afschrijf). [vóór 1739]	

-
- 1768. 1 pak
- 328 Staten en tabellen betreffende belastingquota. 1748-1762. 1 omslag
- 329 Inkomende en uitgaande stukken betreffende heffing en verdeling van belastingen. 1718-1739. 1 omslag
- 330 - 332 Ordonnanties van de Staten van Brabant betreffende de belastingen. 1722-1792. Beden. 1779-1792. 1 omslag
- 331 Impost. 1787-1790 1 omslag
- 332 Twintigste penning. 1788-1792. 1 omslag
- 333 Adviezen van rechtsgeleerden betreffende de heffing en verdeling van belastingen. 1723 - [midden 18de eeuw]. 1 katern en 1 stuk
- 334 Afschrift van een akte van de hoofdbank van Sint-Kwintens Lennik betreffende de bevoegdheid tot heffing van personele lasten in Lennik. 1748. 1 stuk
- 335 Stukken betreffende de belasting op honden 1772-1784. 1 omslag
- 336 Aantekeningen betreffende van belastingen vrijgestelde gronden. [18de eeuw]. 2 stukken
- 337 *(3) Belastingkohieren*
Zettingboek van de belasting van de neringen. 1686. 1 stuk
- 338 338 - 374 Zettingboeken van de beden. 1748-1795. 1748. 1 omslag

339	1750.	1 omslag
340	1751.	1 katern
341	1752.	1 omslag
342	1753.	1 katern
343	1754.	1 katern
344	1756.	1 omslag
345	1757.	1 katern
346	1758.	1 katern
347	1759.	1 katern
348	1760.	1 katern
349	1761.	1 band en 1 katern
350	1762.	1 katern
351	1763.	1 katern
352	1764.	1 katern
353	1765.	1 katern
354	1766.	1 katern
355	1768.	

		1 katern
356	1769.	1 katern
357	1770.	1 katern
358	1771.	1 katern
359	1772.	1 katern
360	1775.	1 katern
361	1777.	1 katern
362	1778.	1 katern
363	1780.	1 katern
364	1781.	1 katern
365	1782.	1 katern
366	1784.	1 katern
367	1785.	1 katern
368	1786.	1 katern
369	1787.	1 katern
370	1789.	1 katern
371	1792.	1 katern

372	1793.	1 katern
373	1794.	1 katern
374	1795.	1 katern
375 - 407 Zettingboeken van de twintigste penning. 1748-1795. 1748.		
375	1749.	2 katernen
	1750.	
376	1752.	1 omslag
377	1754.	1 omslag
378	1755.	1 katern
379	1756.	1 katern
380	1757.	1 katern
381	1758.	1 katern
382	1759.	1 omslag
383	1760.	1 deel en 1 stuk
384	1761.	1 katern
385	1762.	1 katern

386	1763.	1 katern
387	1765.	1 katern
388	1766.	1 katern
389	1767.	1 katern
390	1771.	1 katern
391	1774.	1 omslag
392	1776.	1 katern
393	1778.	1 katern
394	1779.	1 katern
395	1770.	1 katern
396	1780.	1 katern
397	1781.	1 katern
398	1782.	1 katern
399	[1783 of 1784].	1 katern
400	1785.	1 katern
401	1786.	1 katern

402	1787.	1 katern
403	1789.	1 katern
404	1790.	1 katern
405	1792.	1 katern
406	1793.	1 omslag
407	1795.	1 katern
	408 - 427 Zettingboeken van de impost op vee en meel. 1750-1793.	
408	1750.	1 katern
409	1751.	1 katern
410	1755.	1 katern
411	1756.	1 katern
412	1757.	2 stukken
413	1759.	1 katern
414	1760.	2 katernen
415	1761.	1 deel en 1 katern
416	1762.	1 katern

417	1763.	1 stuk
418	1765.	1 katern
419	1766.	1 katern
420	1767.	1 katern
421	1768.	1 katern
422	1769.	1 katern
423	1770.	1 katern
424	1771.	1 katern
425	1779.	1 katern
426	1789.	1 katern
427	1793.	1 katern
428	428 - 436 Zettingboeken van kwartierslasten. 1747-1790. 1747-1748.	1 katern
429	1749-1753.	1 omslag
430	1754-1758.	1 katern
431	1759-1763.	1 deel en 1 katern
432	1773.	

		1 stuk
433	1775.	1 katern
434	1783.	1 katern
435	1785.	1 katern
436	1790.	1 katern
437	437 - 439 Zettingboeken van de dorpslasten. 1748-1764. 1748.	1 katern
438	1763.	1 deel en 1 katern
439	1764.	1 katern
440	Zettingboeken van de lasten op schouwen, haardsteden en ovens. 1748-1749.	1 omslag
441	Fragmenten van zettingboeken. [18de eeuw].	1 omslag
442	442 - 457 Processen verbaal van de omslag van de beden, twintigste penning en mixte lasten. 1716-1773. 1716-1717.	1 omslag
443	1722.	1 stuk
444	1723.	1 stuk
445	1728.	1 stuk
446	1730.	

		1 stuk
447	1732.	1 stuk
448	1733.	1stuk
449	1736.	1 stuk
450	1738.	1 stuk
451	1739.	1 stuk
452	1742.	1 stuk
453	1743.	1 stuk
454	1744.	1 omslag
455	1745.	1 stuk
456	1748.	2 stukken
457	1773.	1 stuk
458	Afschriften van zettingboeken en rekeningen van het jaar 1762. 1766.	1 pak
459	Losse stukken van fiscale aard. [tweede helft 18de eeuw].	1 omslag
460	b. Invordering door collecteurs Concepten van formulieren van ontvanger Vanden Velde. 1711.	1 stuk
461	Stukken betreffende achterstallige belastingen. [ca. 1711 - ca.	

1725]

1 omslag

462 - 472 Akten van verpachting van de ontvangerspost. 1720-1795.

- 462** Impost op vee en meel. 1720. 1 stuk
- 463** Twintigste penning. 1761. 1 stuk
- 464** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1787. 1 katern
- 465** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1788. 1 katern
- 466** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1789. 1 katern
- 467** Twintigste penning. 1790. 1 katern
- 468** Twintigste penning. 1792. 1 katern
- 469** Beden en twintigste penning. 1793. 1 katern
- 470** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1794. 1 katern
- 471** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1795. 1 katern
- 472** Beden, twintigste penning en impost op vee en meel. 1796. 1 katern
- 473** Registers van aan de collecteur opgelegde mandaten en opdrachten. 1724-1725, 1745-1746. 1 katern
- 474** Staat van onkosten van de verpachting van de collecte van de lasten op vee en meel. 1729. 1 stuk
- 475** Ontvangstboek van de collecte van mixte lasten. 1747.

2 katernen

2. BEHEER VAN DE UITGAVEN

a. Militaire uitgaven

Rekeningen van militaire lasten. 1745-1761.
1745.

1749.

1756-1757.

1758.

1759-1761.

476 Staat van schade geleden van 2 tot 4 juni 1668 ten gevolge van de Spaans-Franse oorlog. 1668. 1 katern

477 *477 - 478 Staten van leveringen en diensten. 1709-1749.*
1709-1742. 1 omslag

478 1744-1749. 1 pak

479 Bevelschriften voor leveringen en diensten. 1745. 1 omslag

480 Attesten en kwitanties betreffende leveringen en diensten. 1749-1793. 1 omslag

481 Kohier voor de terugbetaling van een lening ter financiering van contributies voor de oorlog van 1745 tot 1748. 1756. 1 katern

482 b. Andere uitgaven
Stukken betreffende schulden en leningen. 1698-1731. 1 omslag

483 Stukken betreffende werkingskosten van de collecteur Michaël Galmart. 1721-1724.

1 omslag

484 Kwitanties van betaling voor diensten. 1739-1793.
1 omslag

485 Overeenkomst tussen de schepenen van Gooik en de
hoofddrossaard van Gaasbeek betreffende het saldo van
wederzijdse schulden. 1740-1745.
1 katern

486 Aantekening betreffende diverse financiële gegevens van de
gemeente. 1708-1748.
1 omslag

3. VERANTWOORDING VAN HET BEHEER

487 487 - 541 Rekeningen van de belastingen. [ca. 1708] -1795.
[ca. 1708-1709].
1 katern

488 1714-1715.
1 pak

489 1715-1718.
1 pak

490 1720-1721.
1 katern

491 1723-1724.
1 pak

492 1725-1726.
1 pak

493 1728-1729.
1 pak

494 1731.
1 omslag

495 1733.
1 pak

496 1734.
1 pak

497	1735.	1 pak
498	1736.	1 pak
499	1737.	1 pak
500	1738.	1 pak
501	1739	1 pak
502	1740.	1 pak
503	1741.	1 pak
504	1742.	1 pak
505	1743.	1 pak
506	1744.	1 pak
507	1745.	1 pak
508	1746.	1 pak
509	1747.	1 omslag
510	1748.	1 omslag
511	1749.	1 omslag
512	1750.	1 omslag
513	1751.	

1 omslag

514 1752.

1 omslag

515 1753.

1 pak

516 1754.

1 pak

517 1755.

1 omslag

518 1756.

1 omslag

519 1757.

1 omslag

520 1758.

1 omslag

521 1759.

1 omslag

522 1760.

1 omslag

523 1761.

1 omslag

1762.

524 1763.

1 katern

525 1764.

1 omslag

526 1765.

1 omslag

527 1766.

1 omslag

528 1767.

1 omslag

529	1768.	1 omslag
530	1769.	1 omslag
531	1770.	1 omslag
532	Voor kwartiers- en personele lasten: zie inv. nr. 531.	1 omslag
533	Voor kwartiers- en personele lasten: zie inv. nr. 531.	1 omslag
534	Voor kwartiers- en personele lasten: zie inv. nr. 531.	1 omslag
535	1774.	1 omslag
536	1786-1787.	1 omslag
537	1791.	1 pak
538	1792.	1 omslag
539	1793.	1 omslag
540	1794.	1 omslag
541	1795-1796.	1 omslag
542	Rekeningen van achterstallige saldi van belastingontvangers. 1719-1723.	1 band
543	Uittreksels en fragmenten van rekeningen. [ca. 1700].	1 omslag

C. ZORG VOOR HET ALGEMEEN WELZIJN

1. ECONOMIE, GEZONDHEID EN ONDERHOUD

- 544 Formulieren van een attest betreffende vrije doorgang voor pachters. [eind 17de eeuw - begin 18de eeuw]. 1 omslag
- 545 Concept van een paspoort om te reizen buiten het dorp. [ca. 1720]. 1 stuk
- 546 Attesten betreffende de ziekte (genaamd "de moeder") van Anna Timmermans. 1735. 2 stukken
- 547 Uittreksel uit het register van de grafmaker betreffende de begravingen in februari 1743. [na 1743]. 1 stuk
- 548 Bestek voor het onderhoud van private en publieke gronden ("gelegen en wegen"). [tweede helft 18de eeuw]. 1 omslag

2. TOEZICHT OP HET FINANCIËEL BEHEER VAN DE KERK, DE WOESTIJKAPEL EN DE ARMENTAFEL

- 549 - 556 Manualen van de inkomsten van de huisarmen en de kerkfabriek. 1652-1731.
- 549 1652. 1 deel
- 550 1672. 1 deel
- 551 1696. 1 deel
- 552 1717. 1 deel
- 553 1719. 1 deel
- 554 1720. 1 deel
- 555 1722.

		1 deel
556	1731.	1 deel
	Fragmenten van manualen van inkomsten van de Woestijnkapel. 1673-1698.	
557	557 - 645 Armenrekeningen. 1632-1791. 1632-1633.	1 omslag
558	1650-1652.	1 omslag
559	1672.	1 omslag
560	1673-1674.	1 omslag
561	1675-1676.	1 omslag
562	1677-1679.	1 omslag
563	1681.	1 omslag
564	1682.	1 omslag
565	1686.	1 omslag
566	1687.	1 omslag
567	1689.	1 omslag
568	1690.	1 omslag
569	1691.	1 omslag

570	1692.	1 omslag
571	1693.	1 omslag
572	1696.	1 omslag
573	1698.	1 omslag
574	1700-1701.	1 omslag
575	1701-1702.	1 omslag
576	1702-1703.	1 omslag
577	1703-1704.	1 omslag
578	1704-1705.	1 omslag
579	1705-1706.	1 omslag
580	1706-1707.	1 omslag
581	1719-1720.	1 omslag
582	1721.	1 omslag
583	1723.	1 omslag
584	1724.	1 omslag
585	1725.	1 omslag

586	1726.	1 omslag
587	1727.	1 omslag
588	1728.	1 omslag
589	1729.	1 omslag
590	1730.	1 omslag
591	1731.	1 omslag
592	1732.	1 omslag
593	1733.	1 omslag
594	1734.	1 omslag
595	1735.	1 omslag
596	1736.	1 omslag
597	1737.	1 omslag
598	1738.	1 omslag
599	1739.	1 omslag
600	1740.	1 omslag
601	1741.	1 omslag
602	1742.	1 omslag

		1 omslag
603	1743.	1 omslag
604	1744.	1 omslag
605	1745.	1 omslag
606	1746.	1 omslag
607	1747.	1 omslag
608	1750.	1 omslag
609	1751.	1 omslag
610	1752.	1 omslag
611	1753.	1 omslag
612	1754.	1 omslag
613	1755.	1 omslag
614	1756.	1 omslag
615	1757.	1 omslag
616	1758.	1 omslag
617	1759.	1 omslag
618	1760.	1 omslag

619	1761.	1 omslag
620	1762.	1 omslag
621	1763.	1 omslag
622	1764.	1 omslag
623	1765.	1 omslag
624	1766.	1 omslag
625	1767.	1 omslag
626	1768.	1 omslag
627	1769.	1 omslag
628	1771.	1 omslag
629	1772.	1 omslag
630	1773.	1 omslag
631	1774.	1 omslag
632	1775.	1 omslag
633	1776.	1 omslag
634	1777.	1 omslag

635	1778.	1 omslag
636	1779.	1 omslag
637	1780.	1 omslag
638	1781.	1 omslag
639	1783.	1 omslag
640	1784.	1 omslag
641	1785.	1 omslag
642	1788.	1 omslag
643	1789.	1 omslag
644	1790.	1 omslag
645	1791.	1 omslag

646 - 708 Kerkrekeningen. 1668-1791.
1668-1669.

1670.

1679-1680.

1681-1682.

646	1692-1693.	1 omslag
-----	------------	----------

[begin 18de eeuw].

647	1703.	1 omslag
	1704.	
	1707-1708.	
648	1710.	1 omslag
649	1714.	1 omslag
650	1715-1716.	1 omslag
651	1719-1720.	1 omslag
652	1720.	1 omslag
653	1721.	1 omslag
654	1722.	1 omslag
655	1723.	1 omslag
656	1724.	1 omslag
657	1725.	1 omslag
658	1726.	1 omslag
659	1727.	1 omslag
660	1728.	1 omslag
661	1729.	1 omslag

662	1730.	1 omslag
663	1731.	1 omslag
664	1732.	1 omslag
665	1733.	1 omslag
666	1734.	1 omslag
667	1735.	1 omslag
668	1736.	
669	1737.	1 omslag
670	1738.	1 omslag
671	1739.	1 omslag
672	1740.	1 omslag
673	1741.	1 omslag
674	1742.	1 omslag
675	1743.	1 omslag
676	1744.	1 omslag
677	1745.	1 omslag
678	1746.	1 omslag

679	1747.	1 omslag
680	1748.	1 omslag
681	1749.	1 omslag
682	1750.	1 omslag
683	1751.	1 omslag
684	1752.	1 omslag
685	1753.	1 omslag
686	1754.	1 omslag
687	1755.	1 omslag
	1762.	
	1763.	
688	1764.	1 omslag
689	1765.	1 omslag
690	1766.	1 omslag
691	1767.	1 omslag
692	1768.	1 omslag
693	1769.	1 omslag

694	1770.	1 omslag
695	1771.	1 omslag
696	1772.	1 omslag
697	1773.	1 omslag
698	1774.	1 omslag
699	1775.	1 omslag
700	1776.	1 omslag
701	1777.	1 omslag
702	1778.	1 omslag
703	1779.	1 omslag
704	1780.	1 omslag
705	1781.	1 omslag
	1782.	
706	1783.	1 omslag
707	1784.	1 omslag
708	1789.	1 omslag
	1790.	

	1791.	
	709 - 714 Rekeningen van de Woestijnkapel. 1716-1791. 1716-720.	
709	1721-1733.	1 katern
710	1734-1744.	1 katern
	1745-1751.	
711	1762-1767.	1 omslag
712	1768-1774.	1 katern
713	1775-1779.	1 katern
714	1787-1791.	1 katern
	715 - 720 Akten van verkoping en verpachting van goederen van de kerk, de armentafel en de Woestijnkapel. 1652-1796.	
715	1652.	1 katern
716	1661.	1 katern
717	1670.	1 omslag
718	1681.	1 katern
719	1766.	1 omslag
720	1796.	1 katern

- 721** Lijsten van personen die onderhouden worden door de tafel van de heilige geest. [18de eeuw].
1 omslag
- 722** Losse stukken betreffende het financiële beheer van de armentafel, kerk en Woestijnkapel. 1681-1790.
1 omslag

ARCHIEF VAN HET LEENHOF VAN GOOIK

I. LEENADMINISTRATIE

- 723 Register van lenen. 1742-1754. 7 katernen
- 724 Brievenboek van het leenhof betreffende de aanstelling van sterfelijke laten en verheffing van lenen. 1696-1707. 1 omslag
- 725 Index op en uittreksel uit een register van de aanstellingen van sterfmannen en sterfelijke laten ten behoeve van het leenhof van Gooik. [ca. 1720]. 1 omslag
- 726 - 730 AFSCHRIFTEN VAN AKTEN VAN LEENVERHEFFING. 1738-1781.
- 726 Peter de Boeck. 1738. 1 stuk
- 727 Francis van Dorsselaer. 1739. 1 stuk
- 728 Martinus de Quauter. 1741. 1 stuk
- 729 Johannes Henricus Mensinck. 1751. 1 stuk
- 730 Francis de Bontridder. 1781. 1 stuk
- 731 Brief van het leenhof aan de erfgenamen van Hendrik Vander Borcht. 1742. 1 stuk
- 732 Bevelschrift tot leenverheffing ten laste van de erfgenamen van Catharina Leijssens. 1764. 1 stuk
- II. GERECHTELIJKE TAKEN VAN HET LEENHOF*
- A. RECHTSPRAAK IN GESCHILLEN
- 733 Losse procedur stukken en uittreksels uit de rol. 1741-1744. 1 omslag

734 - 736 GERECHTELIJKE VOORONDERZOEKEN NAAR
OVERLIJDENS. 1742-1793.

- 734 Guilliam Bellemans: verdrinking, 1742. 1 stuk
- 735 Jan Baptist Moriau: val van een paard, 1788. 1 stuk
- 736 Johannes Dekens: verwondingen, 1793. 1 stuk

B. WILLIGE RECHTSPRAAK

Goedenissen: registers van akten en contracten. 1628-1795.

Goedenissen: minuten van akten en contracten. 1593-1795.

- 737 Losse stukken betreffende de aanstelling van dienstmannen. 1727-
1738. 1 omslag

-
- 738** ARCHIEF VAN DE HEER
Afschrift van een akte uit het leenboek van de heer van Gaasbeek, met toekenning van de hoge justitie aan ridder Jacob Taye, heer te Gooik (1470). [15de eeuw].
1 stuk
- 739** Stukken betreffende de tiende van Kwakenbeek. 1552-1789.
1 pak
- 740** Afschrift van de akte van afstand van de hofhongerij door Juliana de Boissot, weduwe van Jacob Taye. [eerste helft 17de eeuw].
1 stuk
- 741** Akte, verleden voor de schepenen van Gooik, van een lening aangegaan door Loijs Taye, heer van Gooik en zijn zusters Marie en Louise Taye, bij Hendrik Mastelijn, dokter in de medicijnen. 1627.
1 charter (zegel verdwenen)
- 742** Aantekeningen betreffende processen in verband met cijnzen van de heer van Gooik tegen verschillende personen. 1695.
1 stuk
- 743** Staat van de bezittingen van de heer van Gooik. [eerste helft 18de eeuw].
1 stuk

- 744** **PERSOONLIJK ARCHIEF VAN DE GRIFFIER**
Register met aantekeningen betreffende zaken die hangende zijn voor de banken van Gooik, Brussel en de Raad van Brabant van 1665 tot 1716. [na 1716].
1 katern
- 745** Register van beslagleggingen gedaan door de Raad van Brabant in Asse, Gooik, Bodegem, Dielegem (Wolvertem), Relegem en Kobbegem. 1727-1766.
1 katern
- 746** Ingekomen brieven en bewijsstukken. 1735-1767.
1 omslag
- 747** Uittreksel uit het ontvangstboek van Relegem. [na 1762].
1 stuk

STUKKEN ZONDER VERBAND

Akten verleden voor de schepenbank van Gooik en van het Hernegevoud (2) betreffende gronden en de hofsteden "Malesijn" en "Artshove" (Garsenhove?) te Gooik, eertijds opeenvolgend in het bezit van de verwante families Vanden Heetvelde en De Mol, heren van Oetingen. 1339-1701. Zie RA Leuven, Algemeen Familiefonds nr. 72. Laatste bezitter vernoemd in dit archief is een zekere Spruyt, heer van Wilder, zie ook inleiding.

- 748 Akte voor Jan de Vos van Bruckem en Jan Sijpmans, verleden voor de schepenen van Aa te Sint-Pieters Leeuw. 1353.
1 charter met zegel
- 749 Expedities van de schepenbank. 1429-1784.
17 charters
- 750 Akte van de verkoop van een dagwand weide vrij eigen goed te Gooik door Pieter Lissens aan Charles Goossens, verleden voor de eigenmannen. 1587.
1 charter
- 751 Stukken betreffende het proces tussen de prelaat van Sint-Geertrui te Leuven en de abdissen van Vrouwenpark en Terkameren. [na 1645]. Dorsaal opschrift: "Cumptich".
1 lias
- 752 Akte van een lening, geregistreerd voor de schepenen van Brussel, aangegaan door Martha van Mellelo, weduwe van Rafaël de Coxi, bij Adriaan Waterloos. 1651.
1 charter
- 753 Rentebrief van de stad Hasselt voor Rochus Vander Schueren. 1670.
1 charter
- 754 Rentebrief van de stad Brussel voor Elisabeth Fischer 1676.
1 charter met zegel
- 755 Staat van uitgaven die de pastoor van Alseberg heeft voorgeschoten aan de parochie. 1697.
1 stuk
- 756 Expeditie van het leenhof van Halle voor Peter Crockaert. 1703.
1 charter
- 757 Stukken betreffende Kwakenbeek in de heerlijkheid Litsau (Oost-Vlaanderen). 1707-1770. Het betreft dus niet Kwakenbeek te Gooik

- (zie inleiding). 1 pak
- 758** Ordonnantie van de Staten van Brabant als bijlage bij de rekening van de collecte van de beden betreffende de "quota van Goetsenhoven". 1727. 1 stuk
- 759** Interlocutoir vonnis van de Raad van Brabant in een proces tussen de drossaard van Grimbergen (aanlegger) tegen de graaf van Mastin, voor Adriaan Claessens, baljuw van Pamel (verweerder). 1728. 1 stuk
- 760** Verzoekschrift van Gerardus Schooff, kapelaan van Sint-Jan te Mechelen, betreffende een achterstallige betaling van kanunnik S.J. Barbier. 1735. 1 katern
- 761** Akte waarbij de Raad van Brabant de voogdij over Paulus Van Marcke toekent aan de andere kinderen van Ignatius Van Marcke en Francisca Theresia Taks, en waarbij de notaris Petrus Martinus [de Londere] volmacht krijgt om het sterfhuis van Ignatius Van Marcke en Francisca Theresia Taks te beheren. 1739. 1 katern
- 762** Staat van verkoop van bomen voor griffier Varenberg van de heerlijkheid Meerbeke. 1746. 1 stuk
- 763** Akte waarbij François de Boisschot, heer van Erps, Zaventem, etc., het recht van opvolging in het drossaardschap en het stadhouderschap toekent aan François Ferdinand van Ophem, zoon van François van Ophem, de huidige drossaard en stadhouder. 1749. 1 katern
- 764** Nota van Pieter Jan Bauwens gericht aan het stadsbestuur van Brussel, betreffende de toestand van de handel. [ca. 1750]. 1 katern
- 765** Stukken betreffende leenverheffing van de heerlijkheid Budingen. 1751. 2 stukken
- 766** Kwitantie van verheffing van een leen onder het leenhof van Bodegem door Elisabeth Schoonjans. 1763. 1 stuk

-
- 767** Brief van J.B. De Vleminck aan zijn neef Hendrik De Smeth betreffende een afspraak die zij moeten maken over assignaten. 19 juni 1795. 1 stuk
- 768** Fragment van een afschrift van een verkoopakte verleden voor de schepenbank van Kester in 1534. [18e eeuw]. 1 stuk